

ORKDAL MENIGHETSBLAD

Nr. 6

JUNI 1978

28. årgang

Det fins så mange tanker,
Og tankene de vanker
rundt «Livets fargespill».
Men er dog livet alltid skjønt
og håpet lysegrønt?
Nei, himmelen kan være grå
med mange skyer på.

Og fargene er duse,
og fargene er matt.
I skapelsen kom lyset
som skiller dag og natt.
og himmelen og havet,
det tørre land er jord,
som er så vel tillaget
at mennesker der bor.

Det store skaperverket
av Gud er det blitt til.
Det kan nok gå på tverke,
men da vi bede vil:
Å, hjelp så vi kan makte,
Vår oppgave er stor,
om vi skal kunne vakte.
Ta vare på vår jord.

Det vi har fått i gave
er landet langt mot nord:
Med utsyn ut mot havet,
med breer, fjell og fjord.
Og fedrene her budde.
Det var ei store krav
den gang da de her ryddet.
En arv så stor oss gav.

Vårt land det er nok magert,
med stein og ur og nut.
Men landet det er fagert
når våren springer ut.
Ja, ut fra vinterdvalen,
det spirer og det gror.
Ein blir helt ør og valen,
«Når våren kjem her nord».

Vi ser det store under
med snø og is ved pol.
Mot midtsommer det stunder,
da har vi midnattsol.
Men kan vi ønske mere
enn det som her er gjort?
Vi undres når vi ser det,
Guds skaperverk er stort!

Eldbjørg Bye Kråkenes

Den gode jord

Ja, no er det i bokstaveleg mein
ing eg nemner jorda, den gode
jord som det veks i, som det vert
mat for dyr og menneske av. Det
kjem så tidt for meg at vi verds-
set den gode jorda så alt for
ringt.

Eg las for ei tid sidan om 250
mål jord i nærleiken av Trond-
heim som dei styrande instansar
hadde vedtatt å la gå til bygge-
område. Eigaren av jorda baud
fram ei utmark han hadde ein
liten kilometer lenger burte, men
nådde ikkje fram med tilbodet
sitt. Den feite, gode dyrkjorda
låg laglegare til og var billegare
å opparbeide, og så laut mannen
som var glad i jordvegen sin gje-
vaapt. Og han får fylgje av
mange, svært mange. «Krigens»
om vår gode jord foregår på teg-
nebrett, skrivepultar, kring i mø-
tesalar og over talarstolar rundt
heile vårt land, og helst er det dei
mest konkurransedyktige og pro-
duktive jordvegar som tapast
fortast i denne «krigen». No er
250 mål jord kanskje ikkje så
mykje. Det ansast ikkje i ein stør-
re samanheng. Det er berre det at
det er så mange slike 250 mål
jordstykke som raderast ut for
alltid år om anna. På statistik-
ken vert summane skrämelege
store.

Landet vårt har låg prosent
med sjølvforsyning av matvarer.
Vi er i den situasjon at langt det
meste må innførast. Når vi så
veit slike ting som at det allereide
no er for lite mat i verda; at $\frac{2}{3}$
av verda sine mennesker er un-
derærnerte; at Canada og USA
som verdens kornleverandørar
nr. 1 frå 1990-åra reknar med
ikkje å kunne eksportera meir
avdi dei da meiner å kunne tren-

ga alt sjølv, ja så er det kortsynt
dumskap å øyda jord uvettig.

Uheldigvis ligg dei fleste byane
våre slik til at når dei veks, så
skjer det på område der vår beste
kulturjord finns, kulturjord som
aldri kan vinnast attende, når den
fyrst er øyda. Og så får vi ei
slags likesåle overfor jorda, som
et seg uttover det ganske land.
Eit jordstykke her og eit jord-
stykke der, kan da ikkje bety så
mykje. Vi har da store områder
som kan nydyrkast enno, heiter
det lett vindt. Det er berre det at
med den befolkningseksplosjon
som også vårt land er inne i, så
kan vi sjå fram til ei tid ikring
tusenårskiftet då vi vil vera glade
for kvar kvadratmeter jord som
det kan veksa mat på. Så er dette
med den gode jord som vert øyda
også eit etisk spørsmål. Det har
med Gud — skaparen å gjera.
Eller rettare. Han har med desse
ting å gjera. Når vi av Han fekk
denne jorda til forvaltning, var
det ikkje for å øyda ho. Det
vert våre etterkomare i tridje
og fjerde ledet som får bera
straffa for vår dumskap.

Så mykje landvidde med låk
og ufruktbar grunn som det fin-
nast i landet vårt, skulle det vera
mogleg no å spara på den gode
jord til det eine føremål den var
oss gjeve, — matavl.

K.R.

SLEKTERS GANG**Døpte****Orkland**

- 28.5.: Lars Opøien Gaustad
Orkdal.
14.5.: Hilde Tuflott
28.5.: Jon Fredrik Skauge
Jeanette Iren Solemsløkk
Åsta Børset Patterson

Orkanger

- 26.3.: Jenny Metliaas Smolan
14.5.: Roar Enstrøm
14.5.: Anita Togstad Hammervik
28.5.: Rune Brustad
28.5.: Eva Skogås

Vigde**Orkland**

- 20.5.: Idar Gunnvald Høvik
og Inger Grø, Svorkmo
Orkdal.

- 13.5.: Rolf Kåre Sundli
og Else Margrethe Storbekken
20.5.: Dagfinn Petter Tungen
og Anne Grethe Rønning

Geitastrand

- 13.5.: Øyvind Svorkmo
og Ingrid Husdal

Døde**Orkland**

- 12.5.: Peder Øyum, f. 1885
16.5.: Trond Lium, f. 1900
29.5.: Nikolai Ljøkje, f. 1885
31.5.: Anne E. Dalen, f. 1899

Orkdal.

- 27.4.: Anna Nerøyen f. 1899
6.5.: Johan Sigmund Ebbesen f. 1927
8.5.: Ingeborg Rian f. 1898
16.5.: Asbjørn Sletvold f. 1911

Orkanger

- 21.4.: Kristine Dyrseth f. 1910
2.5.: Ragnhild Kjønli f. 1896
6.5.: Ragnvald Knutsen f. 1912
10.5.: Geir Joar Karlsen f. 1953
13.5.: Wilhelm Tretøy f. 1901
23.5.: Reidun Staveli f. 1908

Anna Pedersdatter

I Meldal kirke henger en minnetavle, reist av Norges Samemisjon. Innskriften lyder:

*Anna Pedersdatter
Thomas von Westens trofaste hustru
Begravet ved Meldal kirke
27. januar 1746
91 år gammel
Samemisjonen takker og signer
henne og hennes minne.*

En og annen stopper og spør: Hvem var hun egentlig? En og annen vet at hun var en velkjent manns kone. Men hvorfor fikk hun sin grav her i fjellbygda, under utløperne av Trollheimen? Å skrive om Anna Pedersdatter krever en slags sammenleggingsspill, sette sammen løsrevne opplysninger, spre det over i ulike sammenhenger. For hun fikk aldri sin biografi. Hun står i skyggen av Thomas von Westen, Samenes apostel. Men la det være sagt: på mange vis var hun kvinnens bakemann. Riktignok en kvinne som gikk stille i dørene. Og da hun gikk ut av dette livet, la glemseinen seg snart over minnet etter henne. Bak minnetavlens lapidarstil aner vi kanskje ikke så mye om hennes lange liv. Spør vi bygdas eldre folk om det har vært fortalt noe spesielt om henne, er svaret negativt. At «Saga har glemt hva hun visste» passer også på hennes liv. Alle som har lest litt kirkehistorie vet noe om *ektefellen*. Om henne ingenting. Jeg ville gjerne vissit hvordan hun så ut. I Veøy kirke henger et portrett av mannen. Men ingen contrafeyer har foreviget hennes trekk. Hun har visst aldri aspirert til de store bragdene. Hun har vært det minnetavlens sier: Thomas von Westens trofaste hustru.

Det var en fattig ung mann som sleit brosteinen i København i årene før 1709. Apoteker von Westen hadde 12 barn, og Thomas var nr. 3 i flokken. Allerede før han var fylt 17 år, tok han teologisk embetseksamen. Det manglet altså ikke på evner, men mynt. Det kom tilbud om et professorat i Moskva, men kreditorene fikk hindret at han reiste ut av landet. Mennesker greide nok å velte den unge vitenskapsmannens planer. Men om de kunne hindre hans planer, kunne de ikke hindre Guds planer med ham. På underlig-

vis, som vi ikke går inn på nærmere, møtte han Anna Pedersdatter i København.

Hun ga ham sitt løfte 27. september 1709. Da var hun ca. 55 år gammel. Noen ung og blomstrende brud var hun altså ikke. Hun hadde vært gift 2 ganger før: først med vintapper Gal-skiedt, siden med vintapper Frik. Begge ekteskaper hadde vært av kort varighet. Etter ekteskapene satt hun igjen med barn. Men det var ingen fattig enke som bodde i nr. 4 ved Holmens kirke. Hun var rik. Vintapperforretningen var avviklet da Thomas von Westen møtte henne. På det tidspunktet drev hun losjhuis for studenter og andre. Hun eide mange tusen riksdaler, og fra nå av var det slutt på Thomas von Westens økonomske sorger. Noe inklinasjonsparti var det neppe. Hun var 27 år eldre enn sin mann. 90 prosent fornuft var ikke uvanlig når ekteskapet ble stiftet den-gang, sterkt motsatt vår tid.

Ennå hadde ikke den unge mannen begynt å skrive navnet sitt i norsk kirkehistorie gjennom Samemisjonen. Han søkte seg inn i prestegjerningen, og ble utnevnt til sokneprest i Veøy. Innbo og de to døtrene av andre ekteskap ble sendt oppover på forhånd fra Danmark. Skipet forliste, og den ene av døtrene druknet. Husgerådet gikk også ned i dypet, — inkludert von Westens boksamling, verd 6000 riksdaler. Et trist budskap på bryllupsdagen.

Hvordan det føltes for Anna Pedersdatter å komme til Veøy, kan vi bare ane. Det må ha vært revolusjonende. Tapte Anna Pedersdatter! Hun kom fra det glade Kongens København, det store Europas nære nabo, til det stille landsens Veøy inne i Romsdalsfjorden. Ruinene på Veøy: Den hellige øya, fra heden finnes der enda, nedgrødd og mystisk. Men fra kristen middelalder står enda en intakt kirke igjen. Thomas von Westens portrett henger der enda. Og en gammel prestegård minner om den tid det bodde folk på stedet. Men Veøy prestegjeld var mer enn øya. Det var stort, udeløst og et såkalt godt kall. Med von Westen kom det nye toner fra prekestolene i Veøy, etter ortodoksiens torre forkynnelse. Det ble vekking og liv.

Forts. s. 4

MENIGHETSBLAD

for Orkdal prestegjeld

7330 Svorkmo

Utgitt av sokneråda i Orkdal

Redaksjonsnemnd:
Gunerius Kjøren Jorhild Ljøkje
Agnes Singstad

Redaktør: Kaare Rogstad

Kasserar:
Einar Garberg, 7320 Fannrem.

Postgironr.: 32 68 72.

Takk for gåver og kontingent.

Ekspedisjon:

Sigmund Gjelsvik, 7300 Orkanger.
Svorkmo Prenteverk A/S, Svorkmo
7330 Svorkmo.

PRESTANE HAR FERIE SLIK:

Kallskap. Slettahjell i tida 21.6. - 18.7.
Prost Rogstad sannsynleg i tida 22.7 -
19.8.

PRESTEKONTORA BLIR APNE
SLIK I JULI - AUGUST

Kontoret: Den Gode Hyrdes kapell
og Orkdal prestegård: tirsdagar og
laurdagar 10 - 12.

Kontoret: Svorkmo prestebustad:
onsdagar 10 - 12.

Telefonar: DGHK — 80 671.
Orkdal — 82 142
Svorkmo — 84 188

Kjolen
finner De hos

Dagny Korsli A.s

BARDSHAUG
Tlf. 80 395

Orkdal Sparebank

Orkanger . . . kl. 08.00 - 15.00

Torsdager . . . kl. 08.00 - 18.00
(Tlf. 80 450)

Fannrem . . . kl. 08.00 - 14.30
(Tlf. 82 191)

Selbekken . . . kl. 09.00 - 14.30
(Tlf. 115)

Lørdager er alle kontorer
stengt.

80 år i bygdas tjeneste

Moderne butikk - Godt vareutvalg.

Bensin- og servicestasjon.

Velkommen inn.

Svorkmo Handelssamlag

OPPFOTOGRAFERING AV GAMLE BILDER

Gjør familieveggen komplett.
Vi hjelper Dem med dette.

Fotograf Kvarsnes

SE VAR MUSIKKAVD. FOR
ORGLER - GITARER o.s.v.

Tlf. 80 356 Orkanger

NORGES KRISTELIGE
UNGDOMSFORBUND
Innbyr til sommerskole 11. - 16 august
i Rye skole på Byneset. Sommerskolen
er åpen for alle aldre og koster kr. 200
inklusive reise samme hvor du måtte
bo i Trøndelag krets.

Anna Pedersdatter -

Forts. fra s. 2

Om Anna Pedersdatters gudsliv i denne tiden vet vi lite utover de klisjeene som ofte forekommer i gjengse uttrykk. Det som Thomas von Westen skriver i et senere brev til Veøy menighet gir likevel en antydning. Det står om kone og datter at «de ere Jesu kjære og holder hans ord». Anna Pedersdatter har kanskje ikke vært så sterk i ord. Hennes liv har kanskje talt mest om Jesus?

Etter noen få år i Veøy begynte et nytt avsnitt i Anna Pedersdatters liv. Ektefellen ble kalt til lektor ved Latin-skolen i Trondheim og vikarius for misjonen blant samene i Finnmark. Dessuten ble han leder for Seminarium Lapponicum i Trondheim. Telt-plugene i Veøy ble rykket opp. Noe som sikkert ikke var lett. Hva hun tenkte ved oppbruddet, vet vi jo ikke. Kanskje var hun også blitt glad i Veøy og folket der.

Fremmedartet har kanskje den danske fruen virket for den jevne mann. Men en stor del av embetsstanden kom jo sørfra. Hun fulgte trofast sin mann til de større forholdene i Stiftsstaden. Og mens han skrev sitt navn i Norsk kirke-og kristenliv skapte hun en god og gjestfri heim i Trondheim. Folk rydde inn og ut. Hva von Westen utrettet vet vi. Det hun utrettet var gjemt i hverdagsslit. Arbeidsstaben i huset var heller liten. Somme tider skulle 20-30 personer ha mat og stell, syke og friske, fattige samer fra Trøndelagsbygdene og skolelever. Husmoren var ingen ung kvinne. Hun hadde fylt 60, og ble til slutt nedslitt av arbeid og sykdom.

Thomas von Westen var ingen økonom. Hans kone var rik da de giftet seg. Men bidragene fra Misjonskollegiet i København strakk ikke til. Anna Pedersdatters kapital skrumpet stadig inn, — lett som den var å ty til. Men en dag var bunnen nådd. På det siste kalte Thomas von Westen sine til seg, og åpenbarde den nakne sannheten: Ingen ting var igjen av Anna Pedersdatters engang så store formue. Ikke var den skuslet bort til egne interesser og velvære. Det var brukt i Den store mesters tjeneste. Og med tanke på dette bøyde de seg for det unngåelige. Det var en fattig mann som gikk ut av verden. Men han fikk sin grav mellom pilarne i Nidarosdomen. Da boet var

gjort opp, sto Anna Pedersdatter på bar bakke.

Hennes siste leveår ble en armods-saga. Ingen alders- eller folkepensjon eksisterte. Heller ingen uføretrygd. Det samfunn hun levde i var ikke noe velferdssamfunn. Det var en utveg: nædebrød hos svigersonnen i Meldal, sokneprest Hammond, gift med datteren Else Sofia Frik. Men da hennes mann døde, banket Smalhans også på hennes dør. Mor og datter holdt trofast sammen.

I 19 år levde Anna Pedersdatter som enke for 3. gang. Hun ble 91 år. Den alminnelige alderdomsplage glemsomheten unngikk hun ikke. Han som hun hadde ofret så mye for var vasket ut av minnet de siste år hun levde. Det som lå lengst tilbake i tid husket hun. Har hun lengtet tilbake til «byen med de smukke tårne»? Eller til de velfylte matfat i overflodens dager? Det ble rikelig tid til å sørge for «det fornødne». Hun siterte salmever og skriftord. Og en får tro at hun fikk se det slik at «til fred ble meg det bitre».

Gravferdsdagen ble en januardag i 1746. Kisten ble plassert under golvet i Meldal kirke, de kondisjonertes kvilested her, som andre steder. Ved lov

-

seinere ble det forbudt å sette kister under kirkegolvet. Og en dag ble trolig Anna Pedersdatters kiste flyttet ut og gravd ned på kirkegården. Hvor, vet ingen i dag. Jorden er spadevendt mange ganger. Men støvet er der, og venter på oppstandelsen.

Resfjellet ligger der det alltid har ligget, somme dager gjemt bakom skyer, andre dager i strålende solglans. Slik ble livet også for Anna Pedersdatter: sol og skyer.

Olav Olsen

Sommerferien:

Brune på kroppen — bleke på sjelen?

«Legg neste ferietur til Paradiset — Bali, Hong Kong — shoppingparadiset, Australias kyster — badernes paradis!» Reisebyråer over hele vesten opererer med slike appeller. Det Allasiatiske Kirkerådet har tatt opp problemene omkring den moderne internasjonale turisme til grundig drøftelse,

og det gjør det rett i. Rådet har holdt en konferanse i sakens anledning og har lagt fram et forslag om alternativ turisme i 16 punkter, samt en etisk kode for turister i 11 punkter.

Menneskehettens historie kan fortæs som en kamp for å gjenoppdage det tapte Paradiset, og til og med den moderne turismen er et uttrykk for denne streben, heter det. Dette utnytter reklamemakerne hensynsløst. Med stor oppfinnsomhet og fantasi skaper og tilbyr de «paradiser» både her og der, og arrangerer «ferdig-pakkede» turer dit. Men paradiset gjelder kjærligehetsfulle forbindelser mellom mennesker, mellom Gud og mennesker, mellom mennesker og natur. Og da kan man spørre om turismen leder til dette paradiset, heter det i konferanserapporten. Materialen er forøvrig meget omfattende, og er såpass verdifullt at det burde oversettes til mange språk og spres i de vestlige land i form av hendige brosjyrer. Det er ikke så å forstå at fjerne, fattige land fraber seg besøkende, men det er visse viktige ting disse gjester burde vite før de starter på ferden.

Vi har imidlertid ikke tenkt å ta opp spørsmål om vår reisevirksomhet i utlandet til drøftelse ved denne anledning. De fleste av oss misjonsvenner og kirkefolk ferierer her hjemme i hytter ved fjord og på fjell, hos slektninger på landet eller i telt på campingplasser. Hva det siste angår, så faller det naturlig for oss å nevne vår landssekretær John Olav Larsens berømte Justøya-leir. Og det finnes en rekke andre organisasjoner som har fine tilbud.

Det burde ikke være nødvendig å advare kristne mennesker mot å ta ferie fra Gud. Men i praksis viser det seg at det kan være nyttig med en påminnelse om at friske og mobile kristne bør oppsøke kirke og bedehus på feriestedet. Søk kontakt med ferierende trosfeller, gjør gjerne noe for barna om søndagene, og styrk det personlige trosliv ved lesning av Bibelen og andre kunskapsgivende og oppbyggelige bøker. Vi for vår del anbefaler biografer og misjonslitteratur.

For vår egen skyld og for misjonens skyld må vi ikke vende hjem fra ferien brune på kroppen, men bleke på sjelen.

Harald Stene Dehlien

EN HILSEN TIL FOLK MED VANSKELIGHETER

Interview v. A.B.S.

Børre forlater oss

Gud. For det andre tenkte jeg det kunne være godt å slippe skole et år.

Hvilke forventninger hadde du til oppgaven?

Det er vanskelig å si. De forventingene jeg hadde koncentrerte seg om året som sådan og ikke så mye om selve tjenesten og de oppgaver som jeg kom til å få. Men jeg tror jeg hadde et ønske om å lære noe gjennom tjenesten — få erfaring fra menighetsarbeid på grunnplanet.

Hvilke oppgaver fikk du?

Jeg kan nevne stikkordene konfirmant — ungdomsarbeid, onsdagskole — guttekubb, eldretreff — arbeidsterapi. Dette skulle vel si det meste om jeg da føyde til de pliktene jeg fikk som klokker etter jul.

Trivdes du med oppgavene?

Enkelte ganger trivdes jeg veldig godt med det jeg holdt på med. Andre ganger syntes jeg det var tungt. Men ingen av de oppgavene jeg har hatt har vært bare tunge; i alt jeg har gjort har det vært glimt av håp.

Vil du trekke fram noen oppgaver som du trives særlig godt med?

Det måtte være eldretreffene i Askeladden. Jeg synes det har vært trivelige samvær. Bare litt synd at vi ikke har vært flere i «kjellerstua».

Som vi forstår har du drevet en del med ungdomsarbeid; hva synes du om det?

Det er først og fremst konfirmantarbeid jeg har drevet med. Og det mest positive har vært at konfirmantene har sluttet opp om samtalegruppene og ungdomsgudstjenestene. Konfirmantene har vært svært greie å ha med å gjøre og det har gjort arbeidet lystbetont. Vanskelighetene med dette arbeidet kan oppsummers i to punkt. 1. Det er ikke lett å nå inn til dem med budskapet om Jesus.

2. De må ha et miljø å være i der som de ønsker å leve som kristne. Jeg føler at vi må arbeide mye med punkt to.

Hvordan har du opplevd fellesskapet med de andre i menigheten?

Jeg vil trekke fram en ting, nemlig

**SØVASSKJØLEN
FJELLKIRKE**

postgiro 3675436 GJØLME.
EI KIRKESAK FOR ALLE
I ORKDAL.

gudstjenesten. Jeg synes at jeg i den har opplevd dette å ha noe felles med andre. Hva dette består i vet jeg ikke så nøye.

Til slutt Børre — hvilke framtidsplaner har du?

Til høsten begynner jeg på Menighetsfakultetet. Jeg har tenkt å bli prest. Under studietida håper jeg at det blir tid til å arbeide med og engasjere meg i ulike politiske saker som opptar meg. — Og hvis noen skal til Aten i sommer kan jeg jo nevne sånn i forbifarten at jeg blir der de tre første ukene i juli. Sammen med to andre skal jeg prøve å skape et krisent tilbud til norske ungdommer på inter-rail.

Vi vil si Børre en varm takk fordi han ville avsette dette året til å arbeide i Orkanger menighet. Du hadde initiativ og tiltakslyst og du har vært til veldig stor hjelp for oss. Vi ønsker deg lykke til i teologistudiet!

Gåver til bladet

Mars — April

Utenbygds

Egil Fløttum, Soknedal 20. Ann-Mari Tiller, Heimdal 20. G. og I. Sølberg, Skien 30. Tore Thesen, Ingdalen 20. Olaug Länke, Hell 50. Guri Husby, Skaun 10. Arne Korneliussen, Oslo 10. Ida og Hans Skotvold, Melhus 20. Bjørg Salberg, Stjørdal 25.

Orkland

John Opøien 20. Ingeborg og Jostein Bratli 20. Agnes og John Fagerli 20. Johanna E. Berbu 20. Aase og Arnt Svinsøyen 20. Ivar O. Ljøkeld 20. Einar Kristiansen 50. Reidun og Anders Berg 20. Unni og Karle Lystad 15. Kr. Svorkmo 50. Ingeborg Aarli 30.

Orkdal

Gridseth 50. Arne Eriksen 20. Karen og Arne Meås 40. Anne Nygård 20. Eva og Am Skålholth 20. Gunhild og Ole Torstensen 15. Jørgen Overvik 30. Marit Reitan 20. Anton Løvås 25. Sverre Eide 25. Beret Asphjell 20. Johanna Snildal 20. Rasmus Kvernmo 20. Søster Aagot Akset 10. Randi og Ivar Volden 30. Dordi Kvernvik 20. Bjarne Lefshus 20. Lilly og Arnt Blomli 50. Inger og O. B. Dahl 20. Lars Søvasli 20. Gjertrud Sølberg 20. Lars M. Sølberg 20. Gunvor og Olav Sæter 20.

Orkdal kyrkjegard

Ved kyrkjegarden er det no svært mange graver som vi trur bygelsen er gått ut for. To gonger har det vore kunngjort ved avertering i dagspressa at bygelsen måtte fornyast om gravene ikke skulle bli sletta. Da det mest ikke har vore reaksjon på dette, så vil vi no nemna dette i menighetsbladet for å gje frist til 30. juni. Gravfeste som ikke er fornøya innan denne dato vil bli sletta.

Henvendelse skjer personlig eller ved brev. (Ikke tlf.) til kyrkjeverge eller kyrkjetenar.

Ukjent gravferdsår: Pernille E. Gisvoldsal.

Gravsett 1888 Edvard O. Fandrem

1892: Mille Johansen

1901: Marit Andersdtr. Hoff, John A. Øien

1909: Anna Gurine Evjen

1911: Maren Sommervold, Pauline O. Hovseth

1912: Thea Johanne Neraune, Ole Neraune Gilmo

1914: Ole O.S (K?)veldstad

1919: Gurine Halsteinli, Anders P.O. Sognli

1927: Ole Fandrem (1887), Ane Fandrem, Arnt D. Tungen

1928: Ole P. Bjerkeseth

1929: Elen Berntine Brustad, Karen K. Kvåland, Enok Olsen Asphaug

Gjølmesør, Kari Volden, Martinus Olsen Asphaug

1930: Sivert J. Halsteinli, Sverre

Kristiansen By og Ingeborg S. By (1937)

1931: Ingeborg S. Halsteinli

1932: Johan J. Ustad

1933: Johannes Hansen

1934: Marit Dørdal

1935: Johanna J. Sundli

1936: Berit Nyhaim Gangåssæter (1918) og Ole L. Nyheim

1937: Konrad Edvin Stormyr, Anne Gammelløkk

1938: Ole Andeassen Solem, Olava O. Bromseth, Lars Monseth, Johanna O. Øiangen, Jenny Troøyen, Kolbjørn

Troøyen

1939: Karen O. Vassli

1940: Gurine Vormdal, Olaug Alver,

Karen Andersen, Marit Thoresen, Ester Kiran

1941: Erik Eide, Ester Hitterdal

1942: Sigrid og Johan Øien, Johanna Weiseth

1943: Johanna Sognli, Arntine Sommervold

1944: Nikoline Henrikke Hitterdal, Elen Ustad, Ingeborg Ingdal (1913)

og Johan M. Ingdal, Marit Johanne Kjønli, Astrid Elfride Dahl

1945: Ingebrigts Fjellet, Ole O. Gjønnes, Anne O. Svee og Ole J. Svee,

Albert Hoel

1946: Gunnhild Berg

1947: Arne Gjøas, Karl J. Berge

Lefstadaune

1948: Marie Fossen (Volden)

1949: Elisabeth Fagerli

HELE FOLKET I TRIM

No skal heile folket koma i trim. Vi skal gå ein tur fyrst, så skal vi hoppa tau i 5 min. og springa i 10 min. Det skal knebøyas og strekkes. Vekta skal kontrollerast og helst gå nedover for dei fleste av oss. Bilen skal stå i garasjen og sykkelen skal koma til heider og ære. Pulsen skal takast og blodtrykket målast. Alt er vel og bra. Det er på høg tid at nokon tar oss i nakken og fortel oss at vi har ein kropp som vi må taka vare på. Men så er no mennesket ikkje berre kropp. Det er sjel også. Og sanneleg trengs det at sjela også kjem i trim. Det må gå hand i hanke med kroppens trim. Ei sund sjel i ein sund lekam huggar du.

Du som er ivrig på å gå ein tur fyrst, gå ein tur til kyrkja fyrst, på den første dag i veka? Du som hoppar tau i 5 min. og så tar puls, for å sjå om lungane er i god funksjon, du les vel også i din bibel i 5 min for å sjå om trua er i funksjon. Du som syklar og målar blodtrykk, du målar vel også iveren i din sjel for Guds rikes sak? Du som ivrar for at borna dine skal få ein sunn kropp på livsvegen, du er vel like ivrig etter at dei får ei sunn sjel på livsvegen? Hjelperådene for den åndelege trim heiter bøn, bibel, bot, brødbryting, brødresamvær.

K.R.

SOKNEPRESTAR I ORKDAL

16 Erik Davidsen Skouge

1886 - 1904

Etter Andreas Lee Bull kom det ein «almuens mann» på Orkdal prestestol. Midt i førre hundreåret vart det fleire og fleire som freista å vinna seg utdanning også blandt «almuens ungdom. Ein slik «bondestudent» er Erik Davidsen Skouge. Faren var bonde og alle slags handverkar David Jahannessen Skouge. Mora var andre kona åt faren. Ho heitte Kari Arvesdtr. Hodneland før ho gifta seg. Desse ektefolka eigde garden Skouge i Myking sokn i Lindås prestegjeld.

Erik Skouge vart fødd på denne garden 19. januar 1830. Faren døydde da han var 8 år og mora sat att med mange barn frå to kull. Ho sleit hardt i armod og Erik Skouge fortel om ho at han aldri hugsar ho anna enn utslikt og sjukleg. Han lærte seg å lesa på eiga hand og snart leste han alle dei avisar — skrifter og bøker han berre kunne koma over. Men frå han var sju-otte år laut han burt på gardar i all slags arbeid — tild altfor tungt for ein guttonge. Slik vart han mykje sjuk i oppveksten. Dei fleste vintrar fekk han berre

som lærar ved «Horten høiere almenskole». Ved sida av underviste han på kveldstid i realskolen — den gongen einslags forskole til studenteksamen. Og han skriv sjølv at han tok på seg mange privattimer for å legga seg opp nokre pengar om han sjølv skulle få høve til å lesa vidare. Ved sida av alt dette leste han sjølv i sine kvelds- og nattetimer for å førebu seg til eksamen artium. Hausten 1859 tok han det vågsame spranget — sa opp lærarstillinga si i Horten og meldte seg inn på «Heltbergs Latinskole» (studentfabrikken som den vart kalla). Året etter tok han eksamen med hovedkarakter Laud. I alle dei skriftelege faga fekk han prectis — men han hadde ikkje våga seg til å legga opp til denne karakter, og da kunne han heller ikkje få det. Allereide året etter tok han «andreeksam» også den med Laud. I 1865 tok han teologisk embeteksamen og i 1866 praktisk teologisk eksamen — begge med laudablis. I heile studietida i Christania var han lærar ved ein høgre skole og underviste artiumskandidatar i norsk — og studenter i filosofi til andreeksam. Men til slutt vart han overanstrengt og laut reise til eit sjøbad for å vinne helsa attende. Da han igjen var frisk, vart han tilsett i halv post på stiftprost Jensens kontor, og halv post i Oslo Indemisjons teneste.

Svorkmo Prenteverk A/S

Vend Dykk til oss når det gjeld trykking av blad, tidskrifter, forretningstrykk m.m.
Telf. og post: 7330 Svorkmo.
Hjarteleg takk!

Velkommen til kyrkja

25.6. 6. søndag etter pinse

Orkdal k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Olsen, offer til barnevernsakademiet.

Orkanger k. kl. 11

Gudstenestleg møte v. kateket Per Solem.

27.7. 7. søndag etter Pinse

Moe k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Olsen, offer til trøndelag sondagsskolekrets. Nattverd.

Geitastrand k. kl. 11

Høgmesse v. prost Rogstad og sekr. Bergsaune. Offer til Indre Sjømannsmisjon. Buss fra Husdalen.

9.7. 8. søndag etter Pinse

Orkanger k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Olsen, nattverd, offer til menighetsarbeidet.

Orkdal k. kl. 11

Høgmesse v. prost Rogstad, offer til misjon bak jernteppet, nattverd.

16.7. 9. søndag etter Pinse

Orkdal k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Olsen, offer til menighetsarbeidet.

Moe k. kl. 11

Høgmesse v. prost Rogstad, offer til kristelig kringkastingslag.

23.7. 10. søndag etter Pinse

Orkanger k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Olsen, offer til Blå Kors.

Solsjøbygda kl. 11 hjå Jørgen Grø

Gudstenestleg møte v. kallskap. Slettahjell.

30.7. Olsokhelg

Orkdal k. kl. 11

Olsokmesse v. kallskap. Slettahjell offer til Det norske Bibelselskap

Moe k. kl. 11

Olsokmesse v. spr. Olsen offer til

barnevernsinstituttet Dronning Mauds minne.

6.8. 12. søndag etter Pinse

Orkdal k. kl. 11

Høgmesse v. kalls.kap. Slettahjell offer til menighetsarbeidet, nattverd.

Geitastrand k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Olsen, offer til same-misjonen, nattverd. Buss fra Råbygda.

13.8. 13. søndag etter Pinse

Moe k. kl. 11

Høgmesse v. kalls.kap. Slettahjell, offer til menighetsfakultetet, nattverd.

20.8. 14. søndag etter Pinse

Orkanger k. k. 11

Høgmesse v. kallskap. Slettahjell offer, nattverd.

Moe k. kl. 11

Høgmesse v. prost Rogstad, offer til menighetsarbeidet.

27.8. 15. søndag etter Pinse

Orkdal k. kl. 11

Høgmesse v. Res. kap. Aasen, offer til Santalmisjonen.

Moe k. kl. 11

Høgmesse v. kallskap. Slettahjell, offer til menighetens ungdomsarbeid.

3.9. 16. søndag etter Pinse

Orkdal k. kl. 10 (merk tida)

Familiegudst. v. spr. Anders Mikael Holen.

Moe k. kl. 11

Høgmesse v. spr. Einar Koren, offer til sjelesorgsinstituttet ved Modum Bad.

Orkanger k. kl. 11

Høgmesse v. res. kap. Bertel Aasen. Offer til nytt menighetshus.

Men dette vart berre eit halvt års tid. På hausten i 1866 kom han til Rauland som sokneprest — innleiinga på 36 års soknepresttid. 9.8. 1873 vart han utnevnt til spr. i Fræna. Fem år seinare fekk han same stilling i Fosnes i Ytre Namdal. Der var han også prost over Namdal prosti. Den 27. febr. 1886 vart

han utnevnd til spr. i Orkdal og har tiltrådte 1ste mai. Han vart i stillinga til i 1904. Da var han 72 år. Dengongen var det ikkje noko aldersgrense. Dei fekk sitte i embetet sålengen dei greidde.

22.8. 1866 gifte han seg med Benedikte Marie Rønning. Ho var fødd i Kristiansund 12.4.

Orkdal kommune

Ved Orkanger kirke og Den Gode Hyrdes kapell er det ledig stilling som klokker med til-tredelse snarest.

Stillingen lønnes f.t. med kr. 8471,10 pr. år. Beregning av lønn er basert på antall menighetslemmer + antall gudstjenester i året. Lønnen vil bli regulert pr. 1. mai 1978.

Ansettelsen skjer på de vilkår som framgår av lover, reglement og gjeldende tariffavtaler.

Nærmore opplysninger om stillingen fåes ved henvendelse til soknepresten i Orkdal.

Søknad med bekrefte av-skripter av vitnemål og attestar sendes Orkanger Sokneråd, 7300 ORKANGER innen 24. juni 1978.

1842 og var dotter av kjøpmann i Kristiansund Johan Schliermann Rønning. Ho hadde mange søsken og ein av dei var soknepresten i Biri J.S. Rønning.

Familien Skouge hadde 7 born —men fire av dei døydde som speborn eller i skolealder.

1. Signe Johanne Benedikte f. 1867 død 1878.

2. Helga Marie f. 1869 død s.å.

3. Johan David f. 1871. Død i 1920 var ingenør.

4. Karl f. 1873 død s.å.

5. Karl Teodor f. 1874 død 1878

6. Hermann Johannes f. 1871 dødsår veit ein ikkje. Ingenør i USA.

7. Valborg Dorthea f. 1880. Ho vart gift med fengselsdirektør i Oslo Ludvig Bernhard Leivestad. Desses son Høgsterettsdomar Trygve Leivestad forære i 1977 eit målarstykke morfaren i 1888 hadde fått kunstnaren Lor-ents Blomfeldt til å måle av Grøtte (Orkdal) kyrkje til Orkdal menighet. Måleriet heng i barne-dåpssakristiet.

Ektefellene Skouge fekk i 1903 bygd seg eigedommen Kvilvang ved Forvebruha der dei budde til sin død. Han døydde 4.11. 1910. Ho døydde 26.17. 1916. Begge er gravlagt på Orkdal kyrkje-gard.

K.R.